Декларација Управног одбора Савјета за имплементацију мира

Политички директори Управног одбора Савјета за имплементацију мира сусрели су се у Бриселу 26. и 27. фебруара 2008. године. Неким дијеловима састанка су присуствовали и Предсједништво БиХ, предсједавајући Савјета министара, као и лидери странака које чине владајућу коалицију.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира је констатовао да је БиХ од октобра начинила значајне помаке у погледу Споразума о стабилизацији и придруживању. Управни одбор Савјета за имплементацију мира поздравља парафирање Споразума које је извршено 4. децембра 2007. године. Потписивање Споразума о стабилизацији и придруживању је коначно на дохват руке, тј. чим се испуне потребни услови.

Међутим, у БиХ су и даље присутни значајни сушински проблеми који су дали повода недавном избијању криза. Дошло је до покушаја прогресивног слабљења институција и легитимитета државе. Поново су избиле напетости између политичких актера у погледу будућег уставног уређења земље, као и улоге и надлежности државе. Погоршан је ограничен степен сарадње који су политички актери у БиХ постигли крајем 2007. године. Такође је било и неприхватљивог оспоравања Дејтонског мировног споразума.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира изражава дубоку забринутост у погледу званичних позива на сецесију. Управни одбор Савјета за имплементацију мира чврсто наглашава да, према Дејтонском мировном споразуму, нити један ентитет нема право на отцјепљење од Босне и Херцеговине.

Као што је наглашено раније, Управни одбор Савјета за имплементацију мира је такође забринут изјавама којима се доводи у питање постојање ентитета.

Управни одбор подвлачи још једном да је БиХ призната суверена држава чији је територијални интегритет загарантован Дејтонским мировним споразумом. Управни одбор подсјећа да Устав Босне и Херцеговине предвиђа да се Босна и Херцеговина састоји од два ентитета и да су Бошњаци, Хрвати и Срби конститутивни народи. Управни одбор остаје у потпуности привржен Дејтонском мировном споразуму.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира понавља да политичари у БиХ морају престати с праксом пријетњи једностраним промјенама уставне структуре земље. Све стране морају у потпуности поштовати Дејтонски мировни споразум. Управни одбор наглашава да међународна заједница и даље задржава потребне инструменте да се супротстави деструктивним тенденцијама и да неће допустити покушаје подривања Дејтонског мировног споразума, без обзира да ли оно долазило изнутра или изван земље. Све потписнице и стране су, према Анексу 10 Дејтонског мировног споразума, обавезне да у потпуности сарађују са високим представником и његовим особљем. Одлуке високог представника се морају у потпуности поштовати и спровести одмах.

У погледу реформе полиције, Управни одбор Савјета за имплементацију мира подстиче актере у БиХ да ово питање хитно размотре у Парламентарној скупштини и усвоје законе о реформи полиције у складу са Мостарском декларацијом и касније донесеним Акционим планом, те захтјевима ЕУ.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира подстиче Савјет министара БиХ да одлучно настави са даљим помацима у реализацији програма реформи и усвоји акциони план као одговор на Европско партнерство.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира поздравља усвајање Платформе за дјеловање и помаке који су начињени према реализацији неких од циљева, укључујући фискалну координацију. Међутим, потребно је урадити много више од тога.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира констатује да су лидери политичких странака одржали иницијалне разговоре о уставној реформи и да је ово питање заступљено и у Мостарској декларацији и Акционом плану. Управни одбор је поново потврдио свој став да ће уставна реформа бити потребна да би Босна и Херцеговина била у стању да испуни услове које мора испуњавати једна модерна европска држава.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира наглашава значај слободе изражавања, укључујући слободне и независне медије, и констатује да Дејтонски мировни споразум обавезује БиХ, укључујући оба ентитета, да обезбиједи највиши ниво међународно признатих људских права и основних слобода. У том погледу, Управни одбор Савјета за имплементацију мира поздравља посјету представника ОЕБС-а за слободу медија Босни и Херцеговини.

У складу са својом одлуком из октобра 2007. године, Управни одбор Савјета за имплементацију мира поново је сагледао ситуацију. Он је прихватио сљедеће препоруке високог представника у погледу будућности ОХР-а.

Након процјене развоја ситуације у БиХ у неколико посљедњих мјесеци, Управни одбор Савјета за имплементацију мира је поновио да је и даље циљ извршити транзицију и пренос одговорности на домаће органе власти. Прије свега, актери у БиХ су ти који треба да створе услове за транзицију, што би требало да се догоди у најкраћем могућем времену. Управни одбор Савјета за имплементацију мира и шира међународна заједница стоје на располагању да пруже подршку босанскохерцеговачким актерима у стварању потребних услова.

Босна и Херцеговина, као "мирна држава која је способна да опстане и која се неповратно креће путем ка европским интеграцијама", дугорочни је циљ Управног одбора Савјета за имплементацију мира, а остварење овог циља било је средиште дјеловања ОХР-а.

План рада ОХР-а, који је одобрио Управни одбор Савјета за имплементацију мира у априлу 2007. године, садржи неколико дугорочних циљева које Управни одбор Савјета сматра суштинским за стварање такве мирне државе која је способна опстати самостално. Из тог разлога, Управни одбор Савјета за имплементацију мира је одлучио да се питања која су од најкритичнијег значаја, а која су садржана у Плану рада ОХР-а, сматрају циљевима које треба да реализују органи БиХ прије транзиције. Ови циљеви су добро утврђени и одобрени од стране Управног одбора Савјета за имплементацију мира, а органи БиХ су их све преузели као своје обавезе.

Циљеви које органи БиХ треба да реализују прије транзиције су:

- Прихватљиво и одрживо рјешење питања расподјеле имовине између државног и других нивоа власти
- Прихватљиво и одрживо рјешење војне имовине
- Потпуна имплементација Финалне арбитражне одлуке за Брчко
- Фискална одрживост (унапријеђена путем споразума о методологији утврђивања сталног коефицијента за расподјелу средстава од индиректног опорезивања и оснивањем Националног фискалног Савјета)
- Учвршћивање владавине права (коју треба показати путем усвајања Националне стратегије за питање ратних злочина, доношењем Закона о странцима и азилу, те усвајањем Националне стратегије за реформу сектора правосуђа).

Поред напријед наведених циљева, Управни одбор Савјета за имплементацију мира је сагласан да се прије транзиције морају испунити два услова: потписивање Споразума о стабилизацији и придруживању и повољна оцјена ситуације у Босни и Херцеговини од стране Управног одбора Савјета за имплементацију мира, која ће се заснивати на пуном поштовању Дејтонског мировног споразума.

Потписивање Споразума о стабилизацији и придруживању није дио Плана рада ОХР-а. Међутим, потписивање овог Споразума представља значајан услов за транзицију и неопходно је како би се показао напредак Босне и Херцеговине на путу ка чланству у Европској унији.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира је раније дефинисао ситуацију у БиХ као критеријум за доношење одлуке о престанку рада и транзицији ОХР-а. И даље је од одлучујућег значаја да политички лидери у БиХ у потпуности поштују Дејтонски мировни споразум, те избјегавају сваку реторику или све радње које би могле угрозити или кршити Дејтонски мировни споразум.

Постизање горе наведених циљева и испуњење услова ће олакшати транзицију. Управни одбор Савјета за имплементацију мира подстиче органе власти у БиХ да што је прије могуће остваре ове циљеве, те

допринесу испуњавању ових услова. Високи представник је спреман да пружи савјет и ради са институцијама БиХ у овом погледу.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира наглашава своју пуну подршку високом представнику у погледу његовог помагања у остварењу ових циљева на начин досљедан свеукупном циљу, тј. да се учврсте реформе и осигура да БиХ испуни своје обавезе везане за евро-атлантске интеграције. Управни одбор Савјета за имплементацију мира захтијева од високог представника да предузме све неопходне мјере како би осигурао испуњење наведених циљева.

ОХР ће наставити са радом и вршењем свог мандата у складу са Дејтонским мировним споразумом, осигуравајући пуно поштовање Мировног споразума.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира је поновио став да би ојачана Канцеларија специјалног представника ЕУ представљала значајан дио свеобухватног ангажмана ЕУ након престанка рада ОХР-а. Управни одбор очекује поновну размјену информација о процесима планирања рада наведених канцеларија.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира позива Србију као потписницу Дејтонског споразума, као и власти Босне и Херцеговине, посебно оне у Републици Српској, да испуњавају обавезе које имају по међународном праву у смислу пуне сарадње са Међународним кривичним трибуналом за бившу Југославију (ICTY), проактивним залагањем да се ухапсе сви преостали оптуженици за ратне злочине, укључујући Радована Караџића и Ратка Младића, без даљег одлагања, уништавањем мрежа које нуде подршку овим бјегунцима, те осигурањем да ове особе буде испоручене Међународном кривичном трибуналу.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира је подсјетио све власти у БиХ на темељни принцип неповредивости дипломатских мисија и на њихове обавезе у том погледу. Управни одбор Савјета за имплементацију мира са жаљењем констатује штету која је нанесена дипломатским представништвима у Бањалуци. Управни одбор очекује од власти у БиХ, а нарочито у РС, да у потпуности испуне своје обавезе и да одрже јавни ред.

ОХР ће надгледати напредак који се остварује у погледу циљева и услова, а Управни одбор Савјета за имплементацију мира ће константно разматрати ситуацију. Сљедећи састанак политичких директора ће се одржати у Сарајеву 24. и 25. јуна 2008. године.